

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Oprichting van een inrichting voor pluimveehouderij
Van Deurzen te Groesbeek

26 augustus 2003

1372-38

ISBN 90-421-1200-x
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders gemeente Groesbeek
Postbus 20
6560 AA GROESBEEK

uw kenmerk
RO/MV/BRS/20030094

uw brief
16 juni 2003

ons kenmerk
1372-39/Pi/hb

onderwerp
Advies voor richtlijnen Oprichting van
een inrichting voor pluimveehouderij Van
Deurzen te Groesbeek

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
26 augustus 2003

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Oprichting van een inrichting voor pluimveehouderij Van Deurzen te Groesbeek.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. A.G.W.J. ~~Lansink~~
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Oprichting van een inrichting voor
pluimveehouderij Van Deurzen te Groesbeek

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

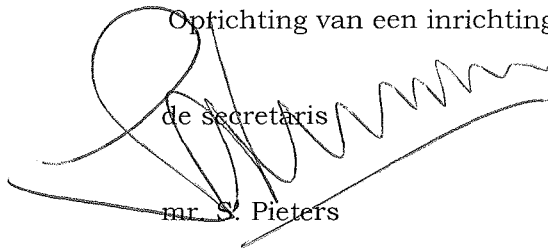
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Oprichting van een inrichting voor pluimveehouderij Van Deurzen
te Groesbeek

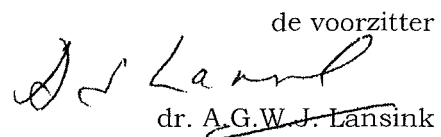
Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over de Oprichting van een inrichting voor pluimveehouderij Van Deur-
zen te Groesbeek,

uitgebracht aan het College van Burgemeester en Wethouders gemeente Groes-
beek door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Oprichting van een inrichting voor pluimveehouderij Van Deurzen te Groesbeek,

de secretaris
mr. S. Pieters

de voorzitter
dr. A.G.W.J. Lansink

Utrecht, 26 augustus 2003

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	1
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Besluitvorming	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	5
5.1 Bodem en Water	6
5.2 Lucht	6
5.3 Levende natuur	6
5.4 Overige aspecten	6
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	7
7. LEEMTEN IN INFORMATIE	7
8. EVALUATIEPROGRAMMA	8
9. VORM EN PRESENTATIE	8
10. SAMENVATTING VAN HET MER.....	8

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 juni 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in De Rozet d.d. 26 juni 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Brief Commissie m.e.r. aan Min. VROM d.d. 13 februari 2003

1. INLEIDING

De heer Van Deurzen, Dennenkamp 1b te Groesbeek heeft zijn voormalige pluimveehouderij, waarin 75.000 legkippen werden gehouden, gewijzigd in een bedrijf met één nieuwe Groen Labelstal. De bestaande oude stallen zullen gesloopt worden. Het aantal leghennen is feitelijk – dus niet vergunningtechnisch – van 75.000 naar 300.000 gegaan.

De nieuwe Groen Labelstal is reeds in gebruik – sinds november 2002 – maar vanwege een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 20 november 2002¹ moet er alsnog een MER gemaakt worden en een nieuwe vergunning worden verleend.

Bij brief van 17 juni 2003 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) door de gemeente Groesbeek in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)². De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in De Rozet van 26 juni 2003³.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van alle inspraakreacties⁵. Op een aantal aspecten uit de inspraakreacties zal in dit advies concreet worden ingegaan.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

In het MER moet aan de volgende punten in het bijzonder aandacht worden besteed:

Alternatieve stalsystemen

In het MER dienen de volgende stalsystemen met elkaar vergeleken te worden:

- 1) het stalsysteem zoals opgenomen in de startnotitie (voorkeursalternatief);
- 2) een stalsysteem dat aangemerkt kan worden als een meest milieuvriendelijk stalsysteem.

¹ ABRvS d.d. 20 november 2002, nr. 200106390/1.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁵ Zie bijlage 4.

Ammoniak

Per uitgewerkt alternatief dient er aangegeven te worden wat de totale ammoniakuitstoot zal zijn en dit dient afgezet te worden tegen de oude situatie. Duidelijk moet worden met welke maatregelen de ammoniakuitstoot beperkt wordt en hoe effectief die maatregelen zijn.

Geur

Per alternatief moet er een adequaat beeld gegeven worden van de geursituatie en tevens dient per alternatief beschreven te worden of en hoe de geurprestatie verbeterd kan worden. Ook hierbij dienen de geurprestaties afgezet te worden tegen de oude situatie.

Samenvatting

Het MER dient te worden voorzien van een samenvatting die naast een publieksfunctie vooral valt te gebruiken voor de bestuurlijke besluitvorming. Hierin moeten de belangrijkste milieugevolgen per alternatief worden weergegeven, waarbij ook de positieve milieugevolgen die optreden als gevolg van dit initiatief in beeld gebracht dienen te worden.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wet milieubeheer (Wm):

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

3.1 Probleemstelling en doel

In de probleemstelling moet worden beschreven voor welke (bestaande en/of toekomstige) knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden. De startnotitie meldt de volgende aanleiding voor het voornemen: *"Gelet op de ontwikkelingen in de pluimveehouderij is het om zowel bedrijfstechnische alsook bedrijfseconomische redenen noodzakelijk om op grote schaal eieren te kunnen produceren. Hierdoor kan aan de toekomstige wetgeving op het gebied van milieu en hygiëne worden voldaan."*

De algemene probleemstelling dient in het MER uitgewerkt te worden in concrete problemen waar het bedrijf nu mee kampt en waar het een oplossing voor zoekt door deze wijziging. Op basis van de startnotitie en naar aanleiding van het locatiebezoek geeft de Commissie de volgende suggesties mee:

- bedrijfseconomische redenen gericht op de continuïteit van het bedrijf;
- er wordt op dit moment niet voldaan aan alle (toekomstige) wettelijke vereisten;
- voor wat betreft de ammoniakemissie en geur dient geanticipeerd te worden op toekomstige wetgeving.

De startnotitie geeft ook aan dat de doelstelling is om te komen tot een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsopzet waarbij de continuïteit gewaarborgd is.

3.2 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden aan emissies e.d.) gelden bij dit voor-nemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-) plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. De startnotitie geeft hiervoor in hoofdstuk 7 reeds een voorzet.

In het MER dient ook aangegeven te worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen, zoals de kern- en ontwikkelingsgebieden van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en/of ecologische verbindings-zones op grond van het Structuurschema Groene Ruimte⁶, Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden, waarbij met name gedacht moet worden aan de gebieden De Bruuk en de Jansberg. Er dient te worden nagegaan of het voornemen effecten heeft op dergelijke gebieden door zogenaamde externe werking.

Daarnaast dient ingegaan te worden op mogelijke consequenties vanwege in voorbereiding zijnde of zeer recent gerealiseerde wet- en regelgeving, waaron-der:

- de Reconstructiewet;
- de AMvB Huisvesting⁷;
- de wet Stankemissie Veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwe-vingengebieden;
- het Legkippenbesluit;
- IPPC-richtlijn;
- Natuurbeschermingswet.

Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van al-ternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid wor-den ontleend zoals voor geur en ammoniak, te weten de Wet ammoniak en veehouderij en de normen zoals vermeld in de Regeling ammoniak en veehou-derij, alsmede de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996 inclusief de ju-risprudentie.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor het verlenen van een milieuvergunning door de gemeente Groesbeek. Tevens kan worden beschre-ven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesor-ganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

⁶ PKB deel 4, blz. 64.

⁷ Deze Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) regelt de maximale emissiewaarde per dierplaats.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

De Commissie adviseert om in het MER twee alternatieven uit te werken en met elkaar te vergelijken, namelijk:

- 1) de voorgenomen activiteit zoals beschreven in de startnotitie (voorkeursalternatief);
- 2) het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA).

Op het dierenwelzijnsaspect dient te worden ingegaan, met name in hoeverre de nu gekozen bedrijfsopzet zal moeten veranderen, omdat de stalsystemen na 2012 niet meer zijn toegestaan. Aangegeven dient te worden welke noodzakelijke aanpassingen dienen plaats te vinden om te voldoen aan de dan geldende wettelijke eisen ten aanzien van dierenwelzijn en wat – globaal – de milieugevolgen zullen zijn van de dan toegestane stallen. Die situatie in 2012 dient afgezet te worden tegen de huidige situatie, maar ook tegen de twee alternatieven (voorkeursalternatief en het MMA).

In een MER dient altijd een realistisch MMA te worden beschreven. In het MMA moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden/technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Bij de ontwikkeling van het MMA adviseert de Commissie aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor:

- maximale reductie van de ammoniakuitstoot;
- maximale reductie van de geurhinder;
- maximale reductie van geluid;
- energiebeheer, waaronder gebruikmaking van duurzame energie;
- optimaal dierenwelzijn;
- aanvullende mitigerende maatregelen, zoals verhogen of verleggen van emissiepunten, centrale afzuiging en luchtbehandeling;
- mestbe- en/of verwerking (gericht op de afzet van kippenmest);
- het maximaal tegengaan van vliegenoverlast;
- het maximaal reduceren van stofhinder.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij kan worden gedacht aan uitbreiding van andere intensieve veehouderijen in de nabije omgeving. Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enzovoort) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals ecologische verbindingzone's, de ecologische hoofdstructuur en Vogel- of Habitatrichtlijngebieden.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- naast negatieve effecten moet met name ook aan positieve effecten aandacht worden besteed;
- expliciet dient te worden ingegaan op **cumulatie** van: ammoniakuitstoot, geureffecten en van grondwatergebruik;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden;
- minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd.

5.1 Bodem en Water

Besteed aandacht aan:

- eventuele lozingen van afvalwater en de gevolgen daarvan voor de kwaliteit van het oppervlaktewater;
- eventuele grondwateronttrekking (kwantitatief) en de gevolgen hiervan op het watersysteem;
- mogelijke gevolgen voor de bodem (verzuring, eutrofiëring).

5.2 Lucht

Beschrijf:

- de huidige en te verwachten geurhinder op leefniveau; daarbij gaat het zowel om de stankemissie uit stallen en mestopslag als om de stank ten gevolge van de afvoer van mest;
- de stankgevoelige objecten en gebieden en het verwachte aantal gehinderden;
- de reeds aanwezige achtergrondconcentraties van ammoniak;
- de toekomstige uitstoot van ammoniak;
- de piekmomenten en -niveaus van geurhinder die per etmaal zullen optreden.

Het huidige toetsingskader is gebaseerd op verhoudingsgetallen tussen de verschillende diercategorieën, waarbij de geurhinder wordt uitgedrukt in mestvarkenseenheden (m.v.e.'s). Recent onderzoek heeft onder andere duidelijk gemaakt dat de verhoudingsgetallen tussen diercategorieën, indien uitgedrukt in gemeten geuremissies, anders liggen dan tot nu toe werd aangenomen. Geadviseerd wordt om bij de beoordeling van de geurbelasting kort in te gaan op de nieuwe inzichten, zonder te komen met nieuwe berekeningen⁸.

Geurhinder kan met name optreden door tijdelijke piekbelastingen. Het optreden van pieken in de geuremissies is mede afhankelijk van de bedrijfsinrichting en de bedrijfsvoering. Geadviseerd wordt om bij de beoordeling van de alternatieven aandacht te besteden aan de mogelijkheid van het optreden van piekbelastingen.

5.3 Levende natuur

Er dient in het MER een beoordeling gegeven te worden – op basis van de ammoniakdepositie – in hoeverre nabij gelegen natuurgebieden nadelige gevolgen zullen ondervinden vanwege dit legkippenbedrijf.

5.4 Overige aspecten

Ten aanzien van verkeer is de Commissie van mening dat de startnotitie daarover voldoende informatie bevat. Deze informatie kan overgenomen worden in het MER en hoeft verder niet te worden aangevuld.

Voor wat betreft geluid bevat de startnotitie al de nodige informatie. Deze informatie dient aangevuld te worden met – bij voorkeur – metingen die de ge-

⁸ Zie voor deze problematiek ook de brief die de Commissie hierover geschreven heeft aan het Ministerie van VROM d.d. 13 februari 2003, die als bijlage bij dit advies is gevoegd (bijlage 5).

luidssituatie gedurende de nacht weergeeft door middel van een doorvoor gangbare geluidsmetingmethode.

Het Stumpelder Petje⁹ dient bij de landschappelijke aspecten betrokken te worden en in het MER dient beoordeeld te worden in hoeverre daar sprake is van wijzigingen van cultuur-historische elementen.

Ook dient aandacht besteed te worden aan de aspecten stof en vliegenoverlast¹⁰ en vooral hoe overlast hiervan kan worden tegengegaan.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van het voorkeursalternatief en het MMA moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten (of het verschil in kosten) van de twee alternatieven.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

⁹ Zie bijlage 4, inspraakreactie nummer 6, pagina 3 van deze reactie, onder het vijfde kopje Ruimtelijke Ordening waar apart aan het Stumpelder Petje aandacht wordt besteed.

¹⁰ Zie bijlage 4, inspraakreactie nummer 6, pagina 3 van deze reactie, onder het kopje Tenslotte, onder a (vliegen en vliegenoverlast).

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De gemeente Groesbeek moet bij het besluit over de vergunningaanvraag aangeven of en zo nodig op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken om indien noodzakelijk aanvullende maatregelen te treffen. Evaluatie kan ook plaatsvinden in het kader van de controle van de Wm-vergunning.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- het voorkeursalternatief en het MMA;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van het voorkeursalternatief en het MMA;
- de argumenten voor de selectie van het MMA en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Oprichting van een inrichting
voor pluimveehouderij Van Deurzen te Groesbeek

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 16 juni 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer

uw brief:
ons kenmerk: RO/MV/BRS/20030094
zaaknummer: 20032081
behandeld door: H. Dijkema
doorkiesnummer: (024) 39 96 151
bijlage: 10
onderwerp: Startnotitie Milieueffectrapportage Pluimveehouderij H. van Deurzen, Groesbeek, Wm-190
datum: 16 juni 2003
verzonden: **17 JUNI 2003**

bezoekadres:
Dorpsplein 1

postadres:
Postbus 20
6560 AA Groesbeek
telefoon: (024) 39 96 111
fax: (024) 39 96 333
banknummer: 28.50.03.089
internet: www.groesbeek.nl
e-mail: gemeente@groesbeek.nl

Commissie voor de Milieueffectrapportage

Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	18 JUNI 2003
nummer	
dossier	1372-1+2
kopie naar :	HL/bib1/ab/fw

Gemeente
Groesbeek

Geachte commissie,

Naar aanleiding van een op 12 juni jl. ontvangen startnotitie delen wij u het volgende mee.

Wij hebben ontvangen de "Startnotitie Milieu-effectrapportage Pluimveehouderij" van 21 mei 2003 voor het bedrijf van de heer H. van Deurzen, Dennenkamp 1b te Groesbeek (voorheen aangeduid als Cranenburgsestraat 31a te Groesbeek).

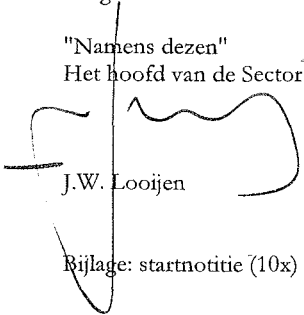
Wij verzoeken u ons voor 26 augustus a.s. te adviseren over deze startnotitie (binnen 9 weken na de openbare kennisgeving op 24 juni a.s.). Hierbij ontvangt u de startnotitie in 10-voud.

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met de heer H. Dijkema, bereikbaar van 9.00 tot 12.00 uur onder tel. (024) 39 96 151.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Groesbeek,

"Namens dezen"
Het hoofd van de Sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer,

J.W. Looijen

Bijlage: startnotitie (10x)

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in De Rozet d.d. 26 juni 2003

Gemeente
Groesbeek

Openbare bekendmaking gemeente Groesbeek

Wet milieubeheer en Regeling startnotitie milieueffectrapportage

Burgemeester en wethouders van Groesbeek maken bekend dat zij een Startnotitie Milieueffectrapportage Pluimveehouderij hebben ontvangen van:

de heer H. van Deurzen, Dennenkamp 1b te Groesbeek voor het uitbreiden/wijzigen van een bestaande pluimveehouderij op het bovengenoemde perceel (voorheen aangeduid als Cranenburgsestraat 31a te Groesbeek).

De startnotitie vormt het begin van een m.e.r.-procedure (milieueffectrapportage). Een uiteindelijke milieueffectrapportage zal gemaakt worden ter voorbereiding op een besluit op een aanvraag om vergunning Wet milieubeheer.

De activiteit betreft de uitbreiding en wijziging van een bestaand pluimveebedrijf. De nieuwbouw zal uitgevoerd worden conform groen label. In de nieuwe situatie is het bedrijf uitgevoerd met stalsystemen die nu reeds voldoen aan de emissie grenswaarden zoals gesteld in het "Ontwerp-Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij". Het gaat om een bedrijf met 300.000 legkippen. In de stal is een ruimte voor het in containers laden van de geproduceerde mest.

De Startnotitie Milieueffectrapportage Pluimveehouderij ligt bij het bureau Bouw- en Milieuzaken ter inzage tot en met 22 juli 2003. Op verzoek kunnen de stukken buiten werktijd worden ingezien, tel. 024-3996166. Op de startnotitie kan tot en met 22 juli 2003 door een ieder, onder vermelding van naam en adresgegevens, schriftelijk commentaar worden ingebracht bij burgemeester en wethouders van Groesbeek, Postbus 20, 6560 AA Groesbeek. Wanneer men dat wenst, worden op verzoek van degene die commentaar inbrengt, de persoonlijke gegevens niet bekend gemaakt.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: de heer H. van Deurzen

Bevoegd gezag: de gemeente Groesbeek

Besluit: Vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: het oprichten en in gebruik hebben van een Groen Labelstal met 300.000 legkippen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 24 juni 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 26 augustus 2003

Bijzonderheden: de voorgenomen activiteit is reeds gerealiseerd. De Groen Labelstal voor 300.000 legkippen staat er al, maar vanwege de vernietiging van de oorspronkelijke vergunning door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vanwege het ontbreken van een MER, dient er alsnog een m.e.r. doorlopen te worden.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. H.H. Ellen

dr. ir. G. Mol

dr. A.G.W.J. Lansink, voorzitter

Secretaris van de werkgroep:

mr. S. Pieters

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20030710	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	20030722
2.	20030624	Familie Pouwels	Groesbeek	20030729
3.	20030628	P. Peters	Groesbeek	20030729
	20030710	P. Peters	Groesbeek	20030729
4.	20030721	L.A.J. Berkemeijer	Groesbeek	20030729
5.	20030721	Werkgroep Milieubeheer Groesbeek	Groesbeek	20030729
6.	20030721	Wösten Juridisch Advies, namens Vereniging Milieu-Offensief	Amsterdam	20030729

BIJLAGE 5

Brief van de Commissie m.e.r. aan het Ministerie VROM d.d. 13 februari 2003 met betrekking tot stankbeoordeling veehouderij

commissie voor de milieueffectrapportage

ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer
drs. J.A. Suurland
directie Bodem, Water, Landelijk Gebied
Postbus 20951
2500 EZ DEN HAAG

uw kenmerk	uw brief	ons kenmerk 2003-008/Do/ab
onderwerp stank veehouderij	doorkiesnummer (030) 234 76 24	Utrecht, 13 februari 2003

Geachte heer Suurland,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende:

Bij de advisering voor de richtlijnen voor en de toetsing van een milieueffectrapport (MER) streeft de Commissie voor de m.e.r. naar een effectbeschrijving die zo veel mogelijk is gebaseerd op een wetenschappelijk onderbouwde methodologie. Zoals u bekend zijn vestigingen of uitbreidingen van veehouderijbedrijven vanaf een bepaalde omvang m.e.r.-(beoordelings) plichtig. Bij veehouderij is de stankbeoordeling voor de leefomgeving een belangrijk aspect, dat zowel bij het MER als bij de vergunningverlening aandacht krijgt. De vergunningverlening vindt al geruime tijd plaats op grond van een beoordeling met de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder, alsmede met de zogenaamde cumulatiebrochure. Deze beoordeling is grotendeels door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gevolgd. Inmiddels heeft zij een wettelijke status gekregen in de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden (op grond van de Reconstructiewet).

De Commissie m.e.r. constateert dat er spanning bestaat tussen bovengenoemde beoordeling en de daadwerkelijk optredende stankhinder. De stankhinder blijkt dikwijls prominenter te zijn dan volgens de stankbeoordeling bepaald was. Dit komt doordat de richtlijn is gebaseerd op ervaringskennis die slechts rekening houdt met het aantal dieren en het stalstelsel, en deze relateert aan minimale afstanden tot bebouwing. Daarbij wordt geen rekening gehouden met andere bedrijfsaspecten die de stankhinder beïnvloeden. De grafiek van de richtlijn beperkt zich bovendien tot bedrijven met een omvang tot 2500 mestvarkenseenheden. Omdat veebedrijven vaak groter zijn wordt de grafiek van de richtlijn regelmatig geëxtrapoléerd en is zij in de wet ingevuld met een wiskundige formule. M.e.r.- plichtige bedrijven komen vrijwel altijd boven de 2500 mve-grens. Of deze extrapolatie kan worden toegepast is niet in de praktijk getoetst.

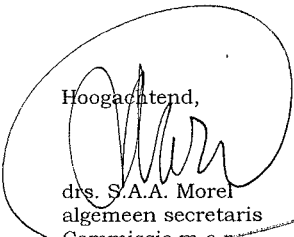
Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Gezien de ervaringen (meer stank dan met de richtlijn berekend), kan gesteld worden dat de richtlijn eigenlijk onvoldoende basis biedt voor een correcte stankbeoordeling. De Commissie overweegt bij m.e.r. procedures derhalve te vragen om een betere methodiek toe te passen ter bepaling van stank. Met de Nederlandse emissierichtlijnen lucht (NeR) zou een juiste beoordeling van stankhinder mogelijk zijn. Dit in analogie met de beoordeling van industriële installaties (kort samengevat: de hoeveelheid geur, de hedonische waarde ervan, inschatting van de hinder en de toepassing van ALARA). Op deze wijze wordt een zo nauwkeurig mogelijke inschatting van de stankemissie van het betreffende bedrijf en de omliggende bedrijven op omliggende woningen verkregen, rekeninghoudend met specifieke omgevingsfactoren. Met deze informatie is een beter MER te maken en een beter onderbouwd besluit te nemen.

Aangezien de problematiek nu al speelt en deze op redelijk korte termijn ook bij de MER'en voor reconstructieplannen in beeld gaat komen, stel ik een reactie van u op korte termijn op prijs. Zo nodig overleggen wij graag met u over deze problematiek.

Hoogachtend,

drs. S.A.A. Morel
algemeen secretaris
Commissie m.e.r.

cc: ministerie LNV, directie Landbouw, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@efa.nl
website www.commissiemer.nl

